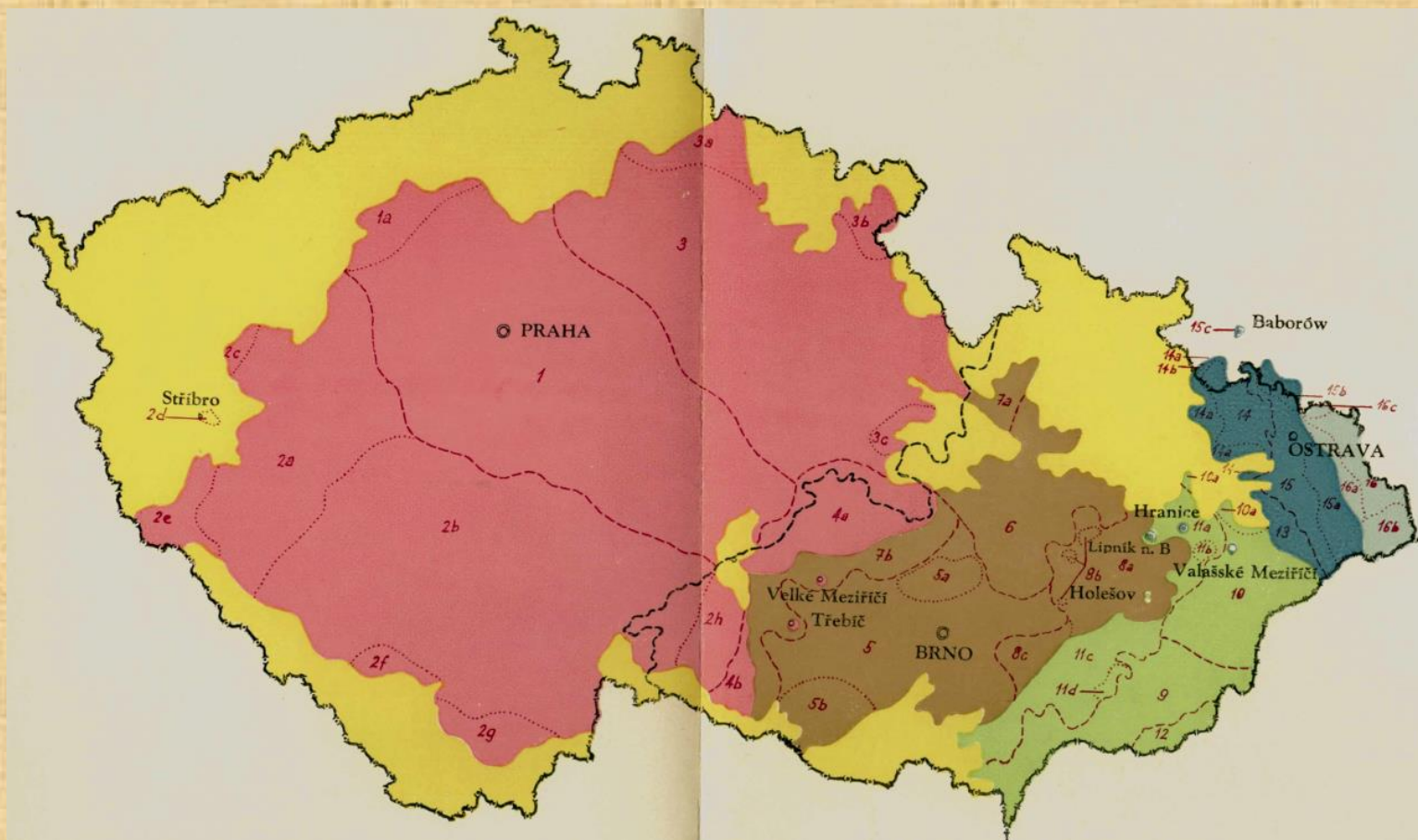
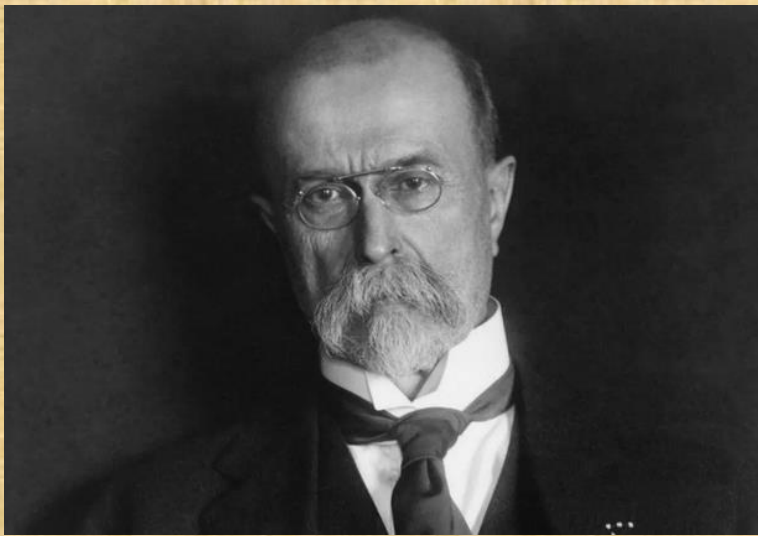

Характерной особенностью современной чешской языковой ситуации является её близость к классической ситуации **диглоссии как особого варианта двуязычия**, при котором на одной и той же территории в одном и том же социуме сосуществуют два идиома («высокий» и «низкий»), применяемые их носителями в различных функциональных сферах. На большей части территории современной Чешской республики (западные две трети её территории) мы обнаруживаем, с теми или иными оговорками, все основные признаки классической диглоссии в понимании Ч. Фергюсона.

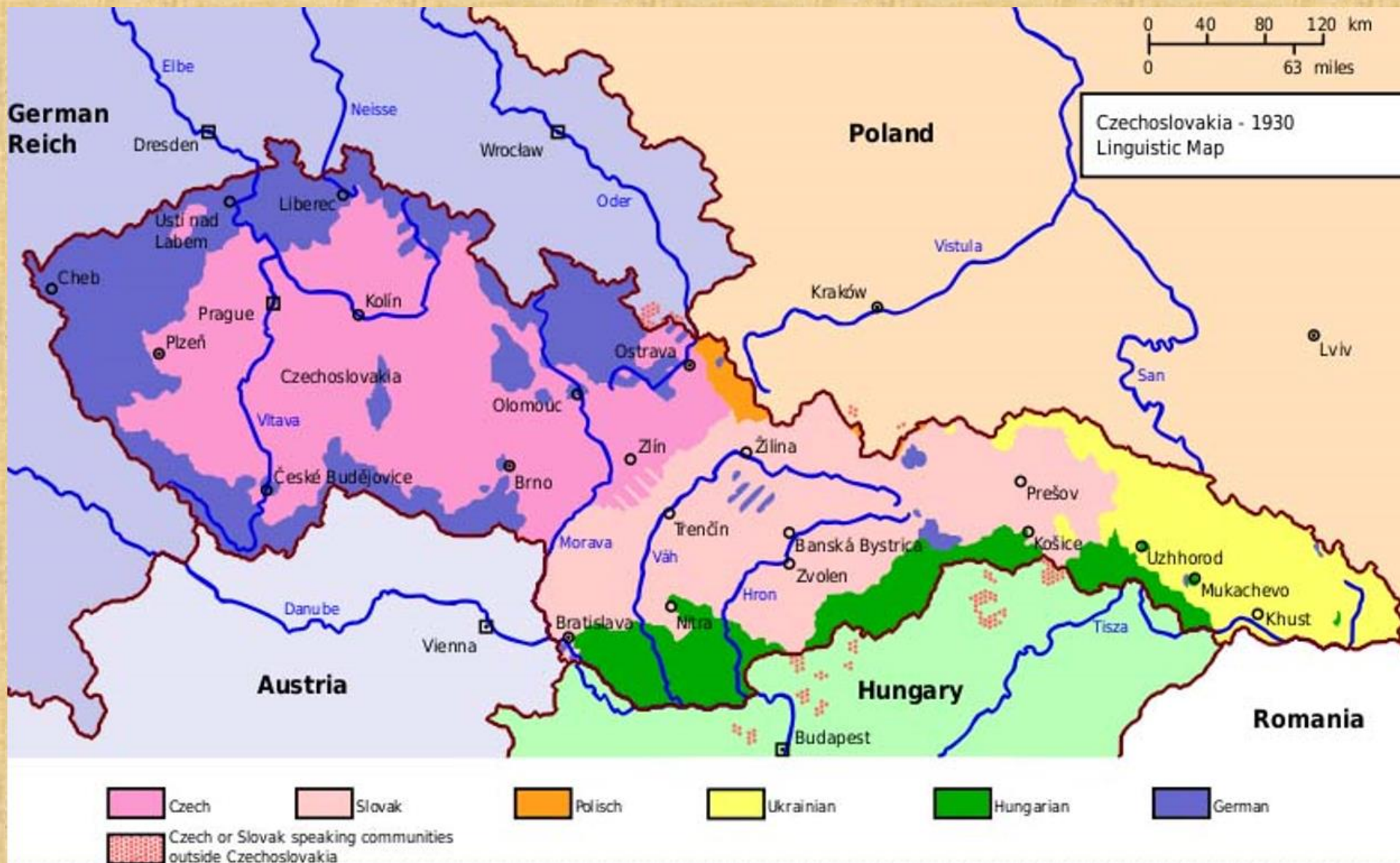

1. Различаются «высокий» (spisovná čeština) и «низкий» (obecná čeština) идиом, находящиеся в отношениях дополнительной дистрибуции: в ситуациях, когда употребляется один из них, неуместно, а часто и невозможно употребление другого.
2. Социальный престиж первого идиома (spisovná čeština - 'литературный чешский язык') высок, социальный престиж второго идиома (obecná čeština - 'обиходно-разговорное чешское койне') низок.
3. Литературный чешский язык соотносится с многовековой литературной традицией: так называемая «Пражская Библия» на чешском языке была напечатана в 1488 году - за 93 года до Острожской Библии Ивана Фёдорова.
4. Обиходно-разговорный чешский усваивается «естественным» путем, то есть через живое общение, литературный чешский усваивается в школе посредством формального обучения.
5. Литературный чешский кодифицирован, обиходно-разговорный чешский не кодифицирован, хотя и характеризуется общепринятой в социуме имплицитной нормой.
6. Сложившаяся чешская диглоссная ситуация достаточно стабильна, во всяком случае, она существует в течение целого ряда поколений.
7. Грамматический строй обиходно-разговорного чешского на синхронном уровне выглядит как упрощённый вариант грамматического строя литературного чешского.
8. Хотя основная часть лексики является общей для обоих идиомов, существует немалое количество лексических вариантов, выбор одного из которых однозначно относит высказывание к литературному чешскому или же к обиходно-разговорному чешскому.
9. Система фонем обоих идиомов идентична или практически идентична (возможны неоднозначные интерпретации фонологического статуса некоторых единиц или их сочетаний).

Czechoslovakia 1928 - 1938

С первой же встречи бабушка всецело завладела сердцами своих внучат и сама отдала им свое сердце. Пан Прошек, бабушкин зять, - с ним до сих пор она не была знакома - завоевал ее расположение своей добротой и сердечностью, которыми дышало его красивое лицо. Одно только огорчало ее: зять не говорил по-чешски. Сама же она если и знала что по-немецки, то давно забыла. А ей так хотелось поговорить с Яном! Однако зять утешил ее, уверив, что понимает чешскую речь. И в самом деле, бабушка сразу заметила - в доме говорят на двух языках. Дети и работницы обращались к пану Прошеку по-чешски, а он отвечал им по-немецки, и все хорошо понимали друг друга.

Horst Prohazka (Musíme si pomáhat / Wir müssen zusammenhalten)

Ausführliches Lehrgebäude der böhmischen Sprache zur gründlichen Erlernung derselben für Deutsche, zur vollkommenen Kenntniss für Böhmen / Von Joseph Dobrowsky. Prag, 1809.

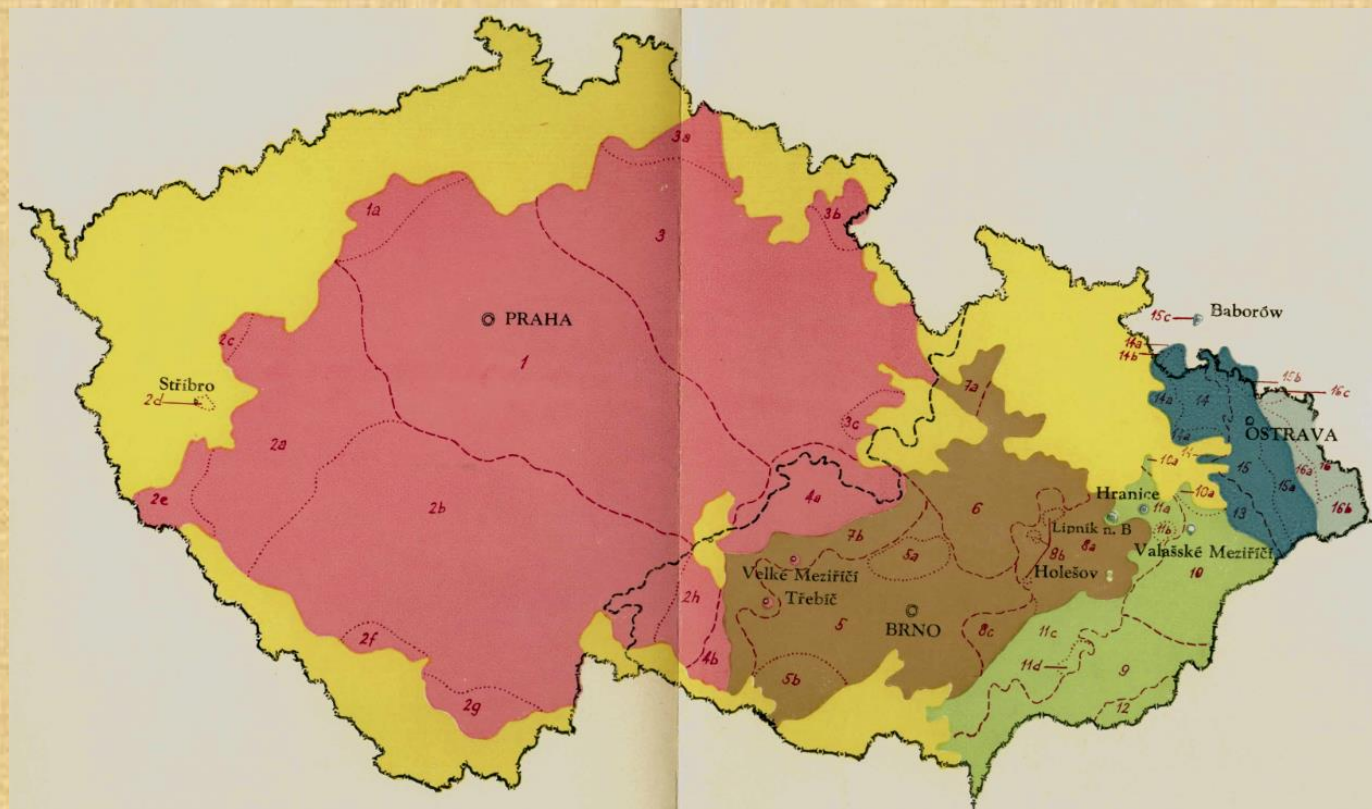
Slownjk česko-německý Josefa Jungmanna. Praha, 1835-1839.

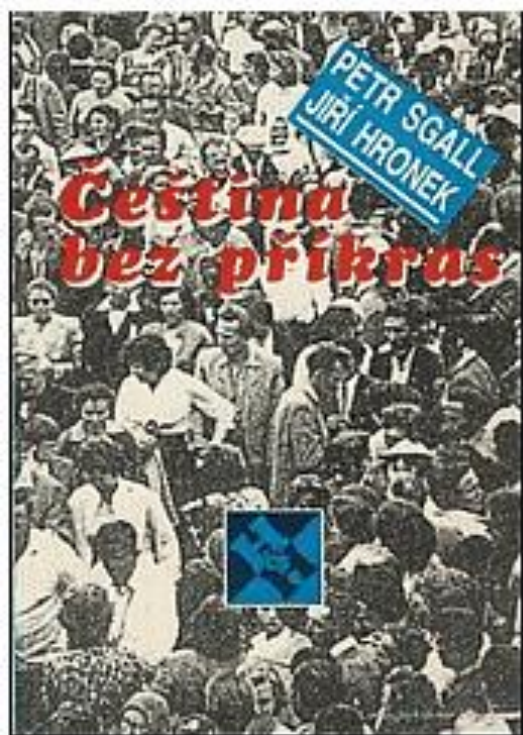

obecná čeština

обиходно-разговорный чешский язык

Petr Sgall

česká, 1926 - 2019

ČEŠTINA BEZ PŘÍKRAS

PETR SGALL
JIRÍ HRONEK

KAROLINUM

Jiří Hronek

česká, 1927 - 2013

Spisovná čeština nemá své rodilé mluvčí

Dědictví aneb kurvaseneříká (2012)

Ребёнок: *Co je to být mrtvý?*

Дедушка: *Mrtvý jsi když umřeš, když nežiješ.*

Ребёнок: *A babička už nežije?*

Мама: *Bude žít v našich vzpomínkách.*

Ребёнок: *Už sa nevrátí?*

Мама: *Se nevrátí. „Se“, ne „sa“. Se nevrátí.*

Дедушка: *Už sa nevrátí.*

Бабушка: *Dědeček je také smutný, víš? Musíš na něho být hodný.*

Ребёнок: *Já su na něho hodný.*

Бабушка: *[J]sem. Říká se [j]sem hodný.*

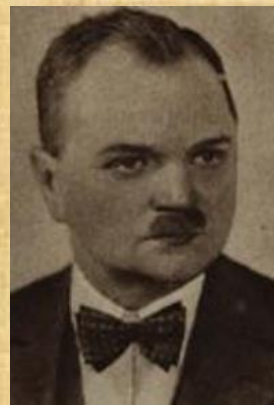
В. Матезиус

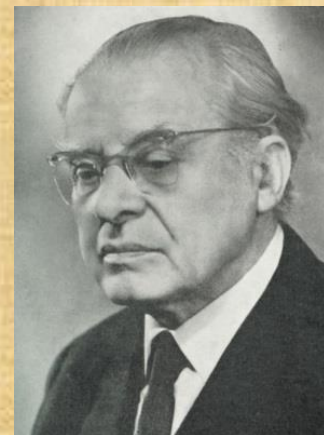
Р.О. Якобсон

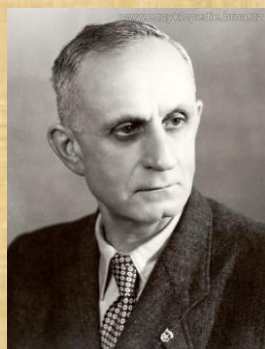
Б. Трнка

Я. Рypкa

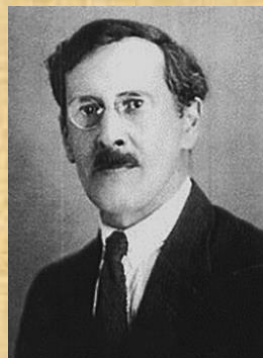
Б. Гавранек

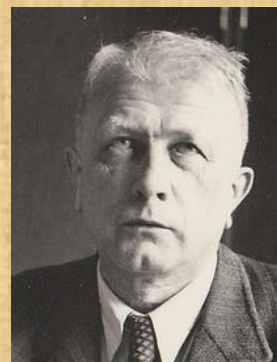
Фр. Травничек

Н.С. Трубецкой

С.И. Карцевский

В. Махек

Й. Вахек

Фр. Данеш

К. Горалек

А. Лампрехт

М. Комарек

П. Трост

В. Скаличка

Ф. Данеш

spisovná čeština - hovorová čeština - obecná čeština

obecná čeština / Common Czech,

obecný lid / common people

obecný majetek / common property

О. Уличны

Slovo v kostce

INTERCORP VERZE 14

31. LEDNA 2022

Na konci ledna byla zveřejněna verze 14 paralelního korpusu [InterCorp](#). Přehled všech změn a vylepšení oproti předchozí verzi najdete v [historii verzí](#) na wiki ČNK.

OBNOVENÍ CERTIFIKÁTU K-CENTRA CLARIN

28. LEDNA 2022

S radostí oznamujeme, že projektu Český národní korpus byla prodloužena platnost certifikátu [K-centra CLARIN](#) v oblasti korpusové lingvistiky se zaměřením na empirický výzkum češtiny.

HLEDÁME NOVÉ SPOLUPRACOVNÍKY

27. LEDNA 2022

Tým Českého národního korpusu hledá posilu na místo ["Informatik pro práci s texty v XML"](#). Přihlášky do výběrového řízení je možné podávat do konce února 2022.

Co je to korpus?

Jazykový [korpus](#) je elektronický soubor autentických textů (psaných nebo mluvených), v němž je možné jednoduše vyhledávat jazykové jevy (zejm. slova a slovní spojení) a zobrazovat je v jejich přirozeném kontextu.

[Korpusy ČNK](#) zahrnují vedle psaného současného jazyka (v rozsahu přes 4 mld. slov) i soubory spontánního mluveného jazyka (přes 7 mil. slov), diachronní korpus starších textů a paralelní korpus InterCorp obsahující překlady z nebo do více než 30 jazyků.

Kdo jsme?

Český národní korpus je **akademický projekt** založený v roce 1994 při [FF UK](#) a spravovaný [Ústavem Českého národního korpusu](#). Jeho cílem je systematicky mapovat češtinu a další jazyky ve srovnání s ní. [Korpusy ČNK](#) jsou po [bezplatné registraci](#) otevřeny všem zájemcům o jazyk, kteří touží vědět, jak se čeština používá.

[více...](#)

JITKA CVEJNOVÁ

ČESKY, PROSÍM II

UČEBNICE ČEŠTINY PRO CIZINCE

KAROLINUM

MLUVENÁ ČEŠTINA × PSANÁ ČEŠTINA*

Mluvená čeština

Co dělal? Četl.
Co ste dělali? Vařili oběd.
Spala ste dobře? Spala.
Zavřel ste okno? Nezavřel.

Psaná čeština

Co jsi dělal? Četl jsem.
Co jste dělali? Vařili jsme oběd.
Spala jste dobře? Ano, spala jsem dobře.
Zavřel jsi okno? Ne, nezavřel jsem okno.

Mluvená čeština

Co dělal?
Kdes byl?
Kams šel?
Kdys vstával?
Jaks spal?
Měls čas?
Nemělas čas?
Čekals u metra?
Nečekalas na nádraží?

Psaná čeština

Co jsi dělal?
Kde jsi byl?
Kam jsi šel?
Kdy jsi vstával?
Jak jsi spal?
Měl jsi čas?
Neměla jsi čas?
Čekal jsi u metra?
Nečekala jsi na nádraží?

Mluvená čeština

čet´
řek´
jed´
moh´
rozhod´se

Psaná čeština

četl
řekl
jedl
kvetl
rozhodl se

Koncové -l se po souhlásce nevyslovuje jasně, nebo zaniká.

Звук: **Hergot**, chlapi, vy jste **vopravdu** jako *nemluvňata*, **fakt!**

Титры: *Chlapi, vy jste jako nemluvňata!*

Звук: *Snad tam budou potřebovat **felčara**.*

Титры: *Snad tam budou potřebovat doktora.*

Звук: *Už v **Český Třebový**. Pak to nemám daleko.*

Титры: *V České Třebové přestoupím.*

JAROSLAV HAŠEK OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA

II

S BAREVNÝMI OBRÁZKY
JOSEFA LADY
KLHU * PRAHA 1955

JAROSLAV HAŠEK

Пётр Григорьевич Богатырев

Чешский текст Я. Гашека:

*Potom, když komise **vodjela**, dal si nás pan **obršt** všechny seřadit, **celej regiment**, a povídá, že voják je voják, že musí **držet hubu** a sloužit, jestli se mu něco nelíbí, tak že je to porušení subordinace. ,Tak jste si, **lumpové**, mysleli, že vám ta komise pomůže,‘ povídá pan **obršt**, **drek** vám pomohla. A teď bude každá **kumpačka** kolem mne **defilírovat** a opakovat hlasitě, co jsem řekl‘. <...>, **Ruht!**‘ povídá pan **obršt** a chodí po dvoře, seká si bičíkem přes holinky, plivá, pak najednou se zastaví a zařve **Abtreten!**‘, sedne si na svou **herku** a už je z brány venku.*

Перевод П.Г. Богатырёва:

*Когда комиссия уехала, полковник выстроил всех нас, весь полк, и заявил, что солдат есть солдат, должен держать язык за зубами и служить, а если кому не нравится, то это нарушение дисциплины. «А вы, мерзавцы, думали, что вам комиссия поможет? – сказал полковник. – Ни хрена она вам не помогла! Ну, а теперь пусть каждая рота промарширует передо мною и пусть громогласно повторит то, что я сказал». <...> «**Ruht!**» – командует полковник, а сам мечется по двору, хлещет себя хлыстом по сапогу, плюется, а потом вдруг остановился да как заорет: «**Abtreten!**» Сел на свою клячу и вон.*

»*Co novýho v městě?*« ptal se hospodář.

»*Ne moc. Povídali si **tám** v krčmě dva **súsedé**, ha já by **súdil**, že **buli** od **městskyho** práva, že se **páni** po nás **ptáli**. Šak **tám** **strejček** **draženovskej** **teky** **sedíli** ha **všecko** **slyšíli**.*«

»*Po kom že se **ptáli**?*« zvolal kvapně hospodář.

»*Po **chodovskejch** **právích**. Na **húřadě** v městě. **Chtíli** ty **psaný** práva, víš, co **buly** na **našom** **zámku**.*«

»*Ha **hdo** je **chtíl**?*«

»***Bul** tam z **Kúta** ten **správčí** **Koš** a z **Trhanova**. Nu, **súsedé** se **smíli**, že toho **popádli**. Nevím, co se **všecko** **dílo**, **hale** ten **Koš** se **prej** **sápal** ha **prál**, šak že **von** **tranovskej** **pán** **Chodovákom** **hukáže**.*« (Jirásek A. Psohlavci)

MARKÝTKA (*jde do popředí a pozdravuje Bláhu i Hahršperka mluví domazlickým nářečím*). **St'astnej dobrej večer, staisodi!**

HABŠPERK, BLÁHA: *I dejž to pámbu, panno Markýtko.*

HABRŠPERK (*žertovně*): *I čechmanta, panno Markýtko, vy jste letos ještě hezčí než jste byla loni. Tváře máte jako maliny. (Chce ji objati.)*

MARKÝTKA (*odstrčí jej rázně loktem*): **Hýč! Ty maleny pro vás nerostly! (Odskočí.)**

BLÁHA (*přiskočí k ní s druhé strany a chce ji objati*): *Ale pro mě, vid'te, panno Markýtko!*

MARKÝTKA (*odstrčí Bláhu*): *Ale dite! Pro vás, strejko, teky ne.*
(*Stroupežnický L. Naši furianti*)

MARKÝTKA (pije): *Stále zdraví, **strejčku**. (Vrátí Petrovi sklenici.) Ale **strejčku**, vy si umíte **ňák divčata** dobírat!*

PETR: *I **jaký** pak dobírání, panno Markýtko! **Všecko** od srdce! A třeba jsem byl už **starej** dědek, když vidím takovou hezkou mladici v tomhle tom pěkném staročeském kroji, tak se mi srdce v těle rozpálí a je mi tak, jako by se mi tuhle (ukáže si na srdce) skřivánek třepetal a svou jarní písničku vesele prozpěvoval.*

MARKÝTKA: No, **strejčku**, vy jste musel za **svýho mládí bejvat** náramně **veselej** chasník!

PETR (s humorem): *I **pardie**, to jsem **bejval**! I **bejval**! Já **uměl** **ňák** holky prohánět. A kdybych já byl dnes **mladej** — no, panno Markýtko, nevím, nevím... vy se mi **saprahertsky** líbíte.*

MARKÝTKA: *Ale **díte**, pantáto. — **Rač** by jste mi **moh** **řect**, kde je pan přednosta... já mám od rána něco na srdci, co bych mu ráda řekla... (Stroupežnický L. Naši furianti)*

LÍZAL (po čas vzdalujícího se zpěvu mlčí, ohlíží se po vsi a mračí se. Teprv když hluk zalehne, obrátí se k Vávrovi). Tak tomu hříběti jen dobře nohu zavaž a hodně často boláčku **vlažný vodo** vyplachuj. Do **tédňa** bude zas **skákat** jako jelen. Má vranka taky to měla — **šak** na zadní noze a **včil** — viděl's **ju!** Do Austrálie s **ňó možu** jet. A pacholkovi vyhubuj; **šak aji** dívce. Proč nedá na dobytek pozor! Jak nemá dobytek opatrnost co **chvíla** se něco stane.

VÁVRA (drží v ruce proutek a pošvihuje jím holínky. Tvář má čistě oholenou, tvrdou, ale zdvořile vlídnou). Eh, málo **platný** je to hubování. Hubuju, peskuju, křičím, hromy svolávám, prosím **celé deň** a nic naplat. Už sem dvě děvečky vyhnal, onehda pacholkovi sem **aji** nabil a čerta je to **platný**. Koně v maštali **můžó** se zabít — ani se **teho** nevšimne. (Švihne proutkem.) **Dělé** co **dělé**, všecko jde na ruby. **Děcka roztrhaný**, špína z nich jen kape, dobytek zdechá a kde kdo ruce má, krade jako straka. (S důrazem a povzdechem.) Statku moc a dohledu nikde. Myslím, že to dám do **pachtu** — nebo (anebo) to prodám.

LÍZAL. To **só** mně řeči! **Dobry** prodáš a **špatný kópiš**. A co s pachtem? **Mlén** ti **rozlámó**, pole nezmrví, **nezvorají**, vycucají až do posledního a abys čekal zas pět nebo šest let, než to přivedeš do pořádku (odmlčí se). Co je pravda — to je pravda, statku máš dost a **krásnýho** statku. Rolí dost, **čisté** dobytek, krávy jako ze dvora — ale jak sem už povídal — žena ti umřít neměla. Tak zůstat nemůžeš. — Domluv se a je. (Mrštík A., Mrštík V. Maryša)

Abych pravdu řekl, **nebyl** sem ve **svěj** **koži**. **Vrátíl** sem **sa** do **svěj** **rodněj** **dědiny** po **nekolika** **roko****ch** a **moja** **první** cesta **védla** k **súdu**. Kdysi sem tam **chodíl** **každý** **týdeň** a **furt** bylo o čem **psat**. Tož sem **býl** **zvědavý**, co **sa** za **tú** dobu **přihodilo**...

Ve **starém** **zámku**, kam si **ludé** **chodili** pro **spravedlnost**, sem **sa** **dověděl**, že si ani **nepamatují**, kdy **naposledy** tam od **nás** **nekeho** **súdili**. Z **teho** sem **býl** tak **udivený**, že sem **sa** **hnedkaj** **vypravil** za **stařečkem** **Pagáčem**, **lebo** to byla **jediná** "**informační kancelář**". Co **sa** kde v **dědině** **šústlo**, o **tem** **hnedkaj** **věděli** a **enom** tam bych **sa** mohl **něco** **dovědět**.

Přivítali **ňa** jak **ztratěného** **syna** a **zvědavo** **nahlédali** do **kufra**, **kerý** sem **donésl**. **Dyž** tam **našli** **nekolik** **paklí** **tabáku** z **všelíjakýma** **malovanýma** **obrázkama** a **dvě** **fajky** — jednu z **tú** **dlúhú** **tréskú** — **nebyli** k **udržání**. **Hnedkaj** **ju** **zmontovali**, **nacpali** "**tým** **voňavým**, **kerý** **myslím** **kúřijú** **enom** **pán** **farář**", a **posvátno** **bafali**. **Pochodovali** po **izbě** z **vyvaleným** **břuchem** a **pochvalovali** si: "**Takú** **faju** **nemajú** ani **lékárník** a **nadlesní** **už** **teprú** **neé!** **Chlapče**, **toto** ti **nikdá** **nezapomenu** — z **těj** **budu** **kúřit** **enom** v **nedělu** po **požehnání** a **chlapom** **ju** **ukážu** **enom** **přes** **okno!**"
(Galuška Z. Poslední súd)

Rus touží po tom, aby Česko nebylo v NATO?

🕒 26. 01. 2022 16:21:06

Ten požadavek zazněl v Ženevě naprosto jasně a je zajímavé, že česká medýjální scéna, ani politici se toho ještě nechytli. Možná mají strach, že kdyby do toho začali rýpat, pak by se lid mohl začít ptát,

k čemu je nám to NATO vlastně dobře...

Ale podíme popořádku. Evropa je tak blízko k valce tajak nikdy po našem útoku na Jugošku v roce 1999. Už od poloviny minuleho roku sem sledoval medýjální přípravu, kdy všeci komentovali shromažďování Rusů u ukrajinské hranice. Že Ukrajina robí to same, nikdo nekomentoval, bo to se nehodilo do kramu. Takže výsledkem je prostor Středu, přecpaný zbraněma - z jedné strany ruskyma, z druhé NATOvskyma.

Stará vojenská teorie k ovladání světa, vyučovaná na vojenských školách od USA, přes Anglii až po Německo říká, že „Kdo ovládá východní Evropu, ovládá Střed - Kdo ovládá Střed, ovládá Světový ostrov - a kdo ovládá Světový ostrov, ovládá svět.“ Nemyslete se, že Rusi tu teorii neznají. Vedla k první, aji druhé valce, takže ju mají nastudovanu velice dobře.

Co tedy chce Rusko? Podle posledních vyjádření z Ženevy má strach z dodávek zbraní na Ukrajinu, chce navrát NATO do stavu z roku 1997 a nerozmísťování nebo stažení útočných zbraní z Pobaltí, Rumunska a Bulharska. Tyka se to tedy nás? NATO se rozhodlo nabídnout členství Česku, Polsku a Maďarsku až v Madridu v červenci 1997. No ja, ale faktycky zme vstoupili do NATO až v březnu 1999. Nepřímě to vedlo ke zrušení povinné vojenské služby. Dnes víme, že to byla blbost.

Ladislav Větvicka

vetvicka.blog.idnes.cz (rss)

VIP

Počet článků	Celková karma	Průměrná čtenost
1158	41.86	10544

Osobní blog: www.ladikvetvicka.cz

Ladislav Větvicka, lašský cyp, blogař, cestář, fotograf, spisovatel. Chvilu na Moravě, chvilu na Slezsku, chvilu na Cejloně nebo v Karabachu, prostě tam, kaj je mu fajně... Pod autorským jménem Ladislav Větvicka publikuje od podzimu 1991, kdy robil ve slezských rádiích Attack, Ekol-S a Orion.

Mail: ladislav.vetvicka@centrum.cz

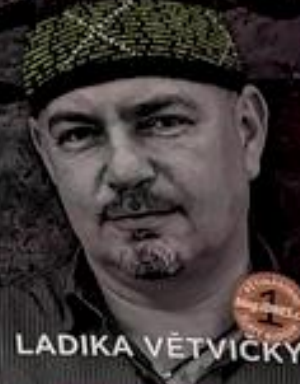
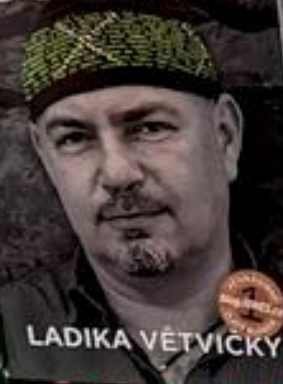
Motto: Nevěřte politikum, nevěřte dochtorem, nevěřte novinářum, nevěřte blogařum a hlavně nevěřte mně. Věřte sobě. Mate vlastní hlavu...

Knihy Ladislava Větvíčky (možete objednat na [mailu autora](#) nebo na [E-shopě "Knihy"](#))

LADISLAVA VĚTVIČKY

ŠIFRY

ŠIFRY

LADIKA VĚTVICKÝ

LADIKA VĚTVICKÝ

ŠIFRY

ŠIFRY

LADIKA VĚTVICKÝ

LADIKA VĚTVICKÝ

Ladislav Větvický

V ZÁKLADNÍM PO KYTO BOKAČI

OKOLO

RAKUSKO-UHERSKA

Ladislav Větvický

V ZÁKLADNÍM PO KYTO BOKAČI

OKOLO

RAKUSKO-UHERSKA

Ladislav Větvický

V ZÁKLADNÍM PO KYTO BOKAČI

OKOLO

RAKUSKO-UHERSKA

Ladislav Větvický

V ZÁKLADNÍM PO KYTO BOKAČI

OKOLO

RAKUSKO-UHERSKA

Список использованной литературы

1. Бельчиков Ю. А. Просторечие // Лингвистический энциклопедический словарь. М. : Советская энциклопедия, 1990. С. 402.
2. Васильева В. Ф., Широкова А. Г. Чешский язык в новом тысячелетии (общая характеристика языковой ситуации и динамических инноваций) // Славянский вестник. Вып. 1. М., 2003. С. 46—69.
3. Веверкова К. Земский патриотизм педагога и священника немецкой национальности Антона Кромгольца (1790—1869) в водовороте революционного 1848 года: размышления над церковно-юридическими аспектами сосуществования чехов и немцев в Чехии // Правова держава. Вып. 14. Одесса : Астропринт, 2012. С. 12—18.
4. Изотов А. И. Чешский национальный корпус и аналитический императив: опыт корпусного анализа малоупотребительных и маргинальных языковых единиц // Вестник Оренбургского государственного университета. 2007. № 2. С. 4—11.
5. Изотов А. И. Императивность как прагмалингвистический феномен: На материале чешского языка. М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2008.
6. Изотов А. И. Литературный чешский язык и обиходно-разговорное койне // Язык, сознание, коммуникация. Вып 36. М. : МАКС Пресс, 2008. С. 64—69.
7. Изотов А. И. Опыт корпусного анализа чешских директивных и директивно-комиссивных перформативных глаголов // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия Лингвистика. 2012. № 3. С. 99—107.
8. Изотов А. И. Обиходно-разговорный чешский язык — химера или реальность // Альманах современной науки и образования. 2013. № 12 (79). С. 69—72.
9. Изотов А. И. Корпусная революция: от «искусства» к «науке» // Филологические науки. Вопросы теории и практики. 2013. № 4-1. С. 68—71.
10. Изотов А. И. Чешское обиходно-разговорное койне vs русское просторечье // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия Лингвистика. 2013. № 1. С. 52—60.
11. Изотов А. И. Опыт корпусного анализа чешской обиходно-разговорной лексики в сопоставительном плане // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия Лингвистика. 2014. № 1. С. 67—76.
12. Изотов А. И. К проблеме построения учебного словаря субстандартного языка // Вестник Московского городского педагогического университета. Серия Филология. Теория языка. Языковое образование. 2014. № 2 (14). С. 82—88.
13. Меркурьева В. Б. О разграничении диалекта и обиходно-разговорного языка // Вестник Новосибирского государственного университета. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2007. Т. 5. № 2. С. 124—130.
14. Ausführliches Lehrgebäude der böhmischen Sprache zur gründlichen Erlernung derselben für Deutsche, zur vollkommenen Kenntnis für Böhmen / Von Joseph Dobrowsky. Prag, 1809.
15. Bělič J. Vznik hovorové češtiny a její poměr k češtině spisovné // Československé přednášky pro IV. Mezinárodní sjezd slavistů v Moskvě. Praha : NČAV, 1958. S. 59—71.
16. Bělič J. Bojujme za upevňování a šíření hovorové češtiny // Český jazyk a literatura, 9. 1959. S. 433—441.
17. Bermel N. O tzv. české diglosii v současném světě // Slovo a Slovesnost. Praha. 2010. № 1. S. 5—30.
18. Chloupek J. Nářečí ve filmu o slovácké vesnici // Naše řeč. 1955. № 7—8. S. 217—221.
19. Cvejnová J. Česky, prosím II. Učebnice češtiny pro cizince. Praha : Karolinum, 2012.
20. Daneš Fr. Pojem „spisovného jazyka“ v dnešních společenských podmínkách // Dynamika současné češtiny z hlediska lingvistické teorie a školské praxe. Praha: PFUK, 1988. S. 21—28.
21. Ferguson Ch. Diglossia // Language and Social Structures / Ed. Giglioli P. P. London : Penguin, 1972. P. 232—251.
22. Havránek B. Úkoly spisovného jazyka a jeho kultura // Spisovná čeština a jazyková kultura / Eds. B. Havránek, M. Weingart. Praha : Melantrich, 1932. S. 32—84.
23. Hrbáček J. Hovorová čeština // Přednášky z XXXIV. a XXXV. běhu letní školy slovanských studií. Praha : FFUK, 1995. S. 53—61.
24. Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí / Eds. Čmejrková S., Hoffmannová J. Praha : Academia, 2011.
25. Obrátil K. J. Čítanka Dr. Edv. Beneše. Brno : O. Sobek, 1936.
26. Petr J. Preface // Jungmann J. Slovník česko-německý. D. 1. Praha, 1989. S. 5—38.
27. Sgall P., Hronek J. Čeština bez příkras. Praha : H&H, 1992.
28. Slownjk česko-německý Josefa Jungmanna. Praha, 1835—1839.
29. Spisovná čeština a jazyková kultura: Sborník z olomoucké konference 23. 27.8.1993. Praha, 1995.
30. Štícha Fr. K pojetí spisovnosti // Spisovná čeština a jazyková kultura / Eds. J. Jančáková, M. Komárek, O. Uličný. Praha : FFUK, 1995. S. 57—60.
31. Švehlová-Dvončová J. Dvě stati A. G. Širokovové o češtině // Slovo a Slovesnost. 1956. № 4. S. 226—230.
32. Torberg F. Anhang : Als noch geböhmakelt wurde // Torberg F. Die Tante Jolesch und die Erben der Tante Jolesch (Doppelband). München : Verlag Langen Müller, 2008. S. 615—620.
33. Uličný O. K diferenciaci spisovného jazyka / ed. D. Davidová. Ostrava : FFOU, 1994.
34. Utěšný S. Lidový jazyk v Stroupežnického „Našich furiantech“ // Naše řeč. 1954. № 3—6. S. 115—123.